

DÉPOT DE GAL

NĂM THỨ NĂM - SỐ 856

MỘI SỐ 8 XU

庚午年十二月十三日

NGÀY THỨ BA 31 JANVIER 1931

GIÁ BẢN	
HỘNG PHÁP	NGOẠI QUỐC
Một năm . 6.000	đồng
Sáu tháng . 3.00	đồng
Số tháng . 1.00	đồng

Khai báo phải trả tiền trước
Theo và mandat gửi cho
M. TRUNG-SINH-PHILIPPE. — Ai
đóng quang-cáo, việc riêng
của thương-nghệ trước.

TIẾNG-DÂN

LA VOIX DU PEUPLE

敏

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N 1478SÀO-QUÁM
Đường Đông-Ba — HồGiấy phép số 62
Giấy phép: TIẾNG-DÂN — HồĐài mò khô
kiêm ăn.

(Ngôn ngữ ta)

TRONG CÁC HÀNG THÀT-NGHIỆP HÀNG NÀO LÀ KHÔ HƠN?

Tòa Kiểm-duyệt bỏ trùm bài rà-thuyết

Kim - Sinh

VĂN-VĂN

Cảm tác

Nói ra không liên nín không xong.
Ngón miệng nào khẩy nồi xôi lồng.
Tưởng thế nhím xem chưa chán mắt.
Chữ danh đeo dủi phải dày công.
Đa mang lồng kiếp người lai mít.
Hàm cho đời chuyện có không.
Giác mộng trăm năm là mây chốc.
Sao cho khởi hẹn với non sông.

Non sông gánh nợ chất ngang mây,
Cái kiếp sinh ra nghĩ cũng rầu.
Chẳng trả thiêng mang tiếng dở.
Không may mà mót mới là hay.
Trời già khéo để tưởng trêu tró.
Mặt thế thêm ghê chayen đất dày.
Đã vắng thời thoát cho nó vay.
Hết đầu nghĩ vẫn với lo đất.

Đông Bình

Đóng thiên túc cảnh
Đem dài dằng dặc gió lùa lùa.
Thèm nỗi mưa dầm dài sét sùa.
Cây cổ trăm mòn tro xác mồ.
Kém một dầy khóa lung rùa.
Chim về id cù đầu run rẩy.
Ngựa thảng đường xa vó nặng trưa.
May mắn giờ đóng cửa ánh sáng.
Cầm đơn lag lợa khát u lúa.

T. L. H.

TÌNH HÌNH Trung-ky

Lại hai đám biếu-tinh ở
QUẢNG-NGAI
8 NGƯỜI CHẤT

Trong đêm 24 qua ngày
28 Janvier & Quảng-ngai lại
xảy ra hai đám biếu-tinh
khổ xanh và linh-thuộc
đến bắn giải tán. Theo bảng
thông tin Arip thị: Ông người
chết, 6 người bị thương.
Hai tên bị bắt.

Tay chủ động việc Ám sát
viên tri huyện Nghị-lộ
đã bị xử tử

Người chủ động việc Ám sát viên
tri huyện Tôn-thất-Hoàn và mười
người lính bắn 2 Janvier, tên là Cửu
Thành đã bị tòa nam án Vinh kết
An tử hình.

Bản 22 Janvier vừa rồi Cửu
Thành đã bị xử tử trước cửa huyện
Nghị-lộ.

Hình-luật nước Pháp

(Tiếp theo)

NÓI VỀ TUỔI
Hình luật chỉ thi hành cho người
lớn. Trẻ con thì có khác. Phải phân
biệt hai hạng trẻ con:

a) Trẻ con dưới 13 tuổi;
b) Trẻ con từ 13 đến 18 tuổi.

Trẻ con dưới 13 tuổi, nếu phạm
phái một thứ tội gì mà bình luỵ đã
định (tội nặng hay tội vừa), thì
cũng chỉ có một thứ tòa án xét
được, là «tòa án trẻ con» (tribunal
pour enfants). Xét xong, tòa án giao
đứa trả lại cho cha mẹ hay cho một
hội làm phước để giám đốc, chờ
không trường phái.

Trẻ con từ 13 đến 18 tuổi mà
phạm tội, thì phải xét xem nó có
biết điều nó đã làm là hại cho xã
hội hay không. Như nó không biết
thì được tha. Tuy tha mà tòa án
phải giao cho cha mẹ giám đốc. Tòa
án cũng có thể giao sự giám đốc ấy
cho một hội làm phước hay nhốt vào
một sở gọi là colonie pénitentielle.
Sự giám đốc hay sự nhốt ấy
không thể quá cái tuổi 21 của đứa
trẻ.

Nếu nó biết điều nó đã làm là hại,
thì phải trường phái. Nếu nó đã qua
16 tuổi thì cũng bị trường phái như
người lớn. Ngày chưa được 16 tuổi
thì được giảm bớt như thế này:
tội trầm, tội khờ sai chung thân
hay tội cầm cố thi đồi sang tội tù
từ 10 đến 20 năm trong một nhà
phai riêng gọi là colonie correctionnelle.

Ở trên, tôi có nói đến hai thứ
nhà phai đặc biệt cho trẻ con là
colonie pénitentielle và colonie
correctionnelle. Thứ đầu là của tư
nhân lập ra có ý tưởng từ thiện;
thứ hai là của nhà nước. Thứ đầu
để nuôi và giay bảo những đứa trẻ
phạm tội nhẹ; thứ hai để nuôi và
giay bảo những đứa phạm tội nặng.

Ngoài hai thứ nhà phai ấy, nước
Pháp còn có nhiều nhà trường đặc
biệt để châm nom họng trẻ con ấy.
Hiện nay, trong Thế giới có nhiều
người học thức chú ý về vấn đề
trẻ con đã phạm tội a. Chú ý là vì

một tư tưởng xã hội. Bởi vậy, từ
muôn năm nay, ở Âu châu có một
hội gọi là «liệt quốc bảo hộ nhi
đồng hội» mục đích để bảo vệ
các cách giáo dục hạng trẻ con đã
phạm tội.

**NÓI VỀ CÁC NGUYỄN DO CÓ
THỂ LÀM BỐT SỰ TRÙNG
PHẠT KHI HÌNH LUẬT**

BÀI ĐỊNH

Khi dân Pháp làm cách mệnh là
nói theo ba cái mục đích «tự do»,
«bác ái», và «bình đẳng». Bình
đẳng là bình đẳng trước pháp luật,
như là trước binh luật. Nói như
này nghĩa là giàu hay nghèo, sang
hay lèi, nếu phạm tội thì đều bị
trừng phạt giống nhau, không có
tôi lấy quyền cao của nhiều mà
bớt sự trường phái được. Tay nhiên,
hình luật cũng đã định trước đây
những nguyên do có thể làm bớt
sự trường phái được. Tuy nhiên,
tôi có những nguyên do này:

1) Phạm phải tội nhưng không
có ý phạm, thí dụ như di sản, gấp
người mà tưởng là con thứ mà bản
tâm không có, không biết luật và nói không
có ý phạm;

2) Trong khi phạm phải tội, tình
thần không sáng suốt, thí dụ như
trong khi điên:

3) Phạm phải tội là vì hình thế
bắt buộc phải phạm, thí dụ như gấp
ké cướp giật mà mình giết nó
trước để trốn.

Bó là chỉ nói 3 nguyên do ấy,
hai nguyên do trước có khác nguyên
do sau. Nếu vì hai có dấu mà phạm
phải tội, thì chỉ tránh được cách
trừng phạt của dân luật. Thí dụ
như mình vô ý làm một người
khác phải mất mạng, thi không
chó phải bồi tôn phí cho bà con
người ấy. Nếu là người ấy dọa giết
mình mà mình giết lại, thi tòa phải
đóng không bồi. (Còn nữa)

B. L.

DOLAI

Của loài người

(Tiếp theo)

IV. — Hai cách phát triển
Chúng ta đã biết rằng pham động
vật có thích ứng với tự nhiên thì
mỗi sinh vật được. Loài người cũng
là một động vật, không lẽ là cái
công lý mà tách riêng ra. Song
cái đường đi của loài người là thích
ứng với tự nhiên lại khác hẳn với
đường đi của động vật. Như thế là
ví loài người có một cái binh thức
phát triển riêng.

Pham một thứ động vật nào ở
vào một miền đất mới thì tất nó
phải làm thế nào để thích ứng với
những điều kiện sinh hoạt mới. Nó
bên dung sức trong mình để phản
đóng lại cái hoàn cảnh không thuận
thích của tự nhiên. Vì như thứ động
vật nhiệt đới mà phải ở vào miền
đất hơi lạnh, thi trên mình nó
thường thấy sinh ra thứ lông rậm
già để che hò khói lạnh, mà thử
lòng ấy khi nó ở xứ nhiệt đới thì
không thấy có. Tại các sở Bách-thú
& các xứ hàn đới có nuôi những
động vật nhiệt đới thi thấy cái lông
rất rõ ràng. Trái lại, động vật ở
hàn đới đi & vào xứ nhiệt đới
thì lông chúng nó lại lão lìn ít.

Đó là những người thi không có
cái đặc tính có thể lấy thành thê mà
sau thích với điều kiện sinh
hoạt ở ngoài. Loài người tuy cũng
có thể thích ứng với những điều kiện
sinh hoạt khác nhau, nhưng không
phải là dùng thành thê của mình để
thắng được lý, nhiều, mà lại dùng
một thứ «công cụ» riêng để chính
phục tất cả mọi sự trên mặt đất;
nhưng công cụ ấy không phải công
cụ tự nhiên mà lại là công cụ nhân
tạo. Vì dụ: loài người ở hàn đới
không phải lấy lông dài của mình
để che rét như loài gấu, mà lại lấy
da lông thô chát may lại làm áo để
che mình; khi người ta bơi chèo
trên mặt nước, không phải dùng da
mông nai bẩn chà để bơi mà lại
dùng thuyền bồ và mái chèo.

Vậy ta có thể nói rằng: nếu bao
động vật là bị tự nhiên chế phục
mà sau mới thích ứng với tự nhiên,
thì loài người lại chẳng được tự
nhân rồi sau mới thích ứng với tự
nhiên. Tức là loài người không bao
để cải tạo tự nhiên của thân mình,
không bao đổi những khía quay
của trời sinh, mà chỉ sống tạo hoặc
cải lương những cơ quan và công
cụ nhằm tạo ra nó mà thôi. Như
vậy thi loài người tựa hồ đem những
cơ quan nhằm tạo của mình làm
cho tốt hơn và nối dài thêm ra.

Cho nên sự cạnh tranh slop tên
của động vật là lấy cái bùi cơ thể
của mình mà thích ứng với tự nhiên,
mà loài người lại lấy cái hoàn cảnh
nhân tạo riêng để hạn chế hoặc
giảm bớt cái bùi lện của hoàn
cảnh tự nhiên. Cái hoàn cảnh mới
ấy, mỗi ngày người ta phải triều cho
thành phức tạp; chúng ta không
có nó thi không thể tiến được một
bước, cho nên nó đã thành như
cái tự nhiên thứ hai của ta. Phòng
như một ngày kia sẽ có cuộc biến
hóa không ngờ, đem cả cái hoàn
cảnh nhân tạo mà tiêu diệt đi, thi
loài người hẳn lập tức trở lại cái
tình trạng ban đầu bùi mìn bùi đầu.

Nói như thế, loài người thích ứng
với tự nhiên không phải là bởi sinh
lý, không phải tiêu cực, cũng không
phải nhằm mục đích làm mà như các
động vật khác; mà chính là tích cực.

chính là bởi nghệ thuật, chính là cõ
ly trí; nghĩa là: cõ phản ứng lại
tự nhiên, ảnh hưởng đến tự nhiên,
thậm chí cần phải vận động tự nhiên
để thỏa mãn những điều yêu cầu
của mình. Loài người dùng sức của
văn hóa (đè cái - tương-tự) tự nhiên
hoặc thống-trị tự nhiên để mu
sinh tồn của mình. Cho nên văn
hóa là cần cho loài người để thích
ứng với những điều kiện bô ngoái
cùng hoàn cảnh tự nhiên, tức là cái
kết quả hoàn cảnh nhân tạo, tức là
cái phản-ảnh (reflet) do sự loài
người thống-trị chí phối tự nhiên
mà sinh ra.

Từ khi loài người thoát ly cái
tình trạng động vật thi cái binh thức
cạnh tranh để sinh tồn khác hẳn với
động vật. Chúng ta muốn giải thích
vi sao loài người không phải làm
nô lệ cho tự nhiên mà lại làm chủ
nhào ông của thế giới, thi không
phải nghiên cứu ở chỗ người và động
vật đồng chung, mà phải nghiên
cứu ở chỗ khác nhau; chúng ta lại
phải tiến lên một bước để quan sát
cái hoàn cảnh nhân tạo ta thế
nào.

Tóm lại: văn hóa của sinh vật
có hai hình thức: ngoài cái binh
thức tiến hóa của sinh vật mà Đại
nhì vẫn đã nghiên cứu, lại có cái
một cái binh thức tiến hóa nữa, là
cái binh thức công cụ diễn tiến,
phép tắc và tinh tuý của cuộc tiến
hóa ấy. Mô khác tư đã phát hiện
trước tiên.

(Còn nữa)

Nguyễn thị Thu Ba

CHUYỆN VUI

Đi chầu-Trời-trước
ông Táo và nghe
Trời nói chuyện

Tòa Kiểm-duyệt bỏ trùm bài

Vui chuyện

TAI PHẠP

Nội - các Steeg từ chức

Paris 22 Janvier

Buổi trưa hôm thứ năm, M. Boret
về đảng quốc gia cấp tiến, chất vấn
Chinh phủ về việc các ông tổng
trưởng bắt binh và vấn đề giá lúa
mì. Theo ý ông nghị này thi việc
bắt binh ấy rất có hại cho người
mua lúa và người sản ra lúa. Ông
nghị Boret nhắc M. Boret, canh nông
bộ lồng trưởng về cái ý ông đã định
nhắc giá lúa mì lên 175 quan và
trách ông sau không khéo giữ kín
một ý định quan trọng ấy.

Đáp lại, M. Boret trách ông Boret
sao không nhiều chuyện làm cho lớn
việc ra. Ý ông là định làm cho giá
lúa khỏi khi thắng khi giảng. Bởi
bán bán lúa sở dĩ không bằng lồng
nên vận động công kích chính phủ.

Thủ tướng Steeg xin bỏ phiếu tín
nhận, thi được 283 phiếu ứng Chính
phủ và 293 phiếu không ứng. Thủ là
Nội các Steeg bị thiêu 10 số phiếu.
phải từ chức.

Buổi sáng M. Steeg đã hội họp
các vị tổng trưởng trong hai giờ.
Trong kỳ hội này, quan thố tướng
(Xem mục «Thời sự thế giới» trang ba)

ANNAM LỊCH SỰ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ JOB

Viết trong nước

TRUNG-KỲ

HUE

Tiệc ăn mừng được lưu phim
Năm kia làng Bé nhứt ở thành phố Huế có làm chiếc bảng, được dựng vào giải nhất nbl, Lý trưởng là lý Vầm được thưởng kim tiền. Năm nay không rõ có công gì lại được thưởng cầu phầm vẫn giải ngày 24 Janvier này làm lễ ăn mừng khá to.

Theo dư luận trong làng thì nhiều người chỉ trích, như nói: Việc tu mà làm tiệc tại dinh làng, việc nhỏ mà làm phi dân mày trăm bạc v.v. Song theo tánh chất người mình, về cái nết bẩm mộc phầm harem, thi nhiều người học thức như đám lán nhán vật, cũng mấy ông dân biếu mà cũng có người chuồng cái phà vịnh, tiệc tùng mừng rộ kia nọ, thậm chí có kè mua bán phầm harem giả (như chuyện ở Nam Định, thi chuyện đặc kỳ ở giữa thành phố Huế này, không lấy gì làm lạ).

Một người thầy cho ên

QUẢNG BÌNH

Còn sáu làm rau nồi canh

Ở trường làng Lê son thuộc phủ Quảng-trach mới xảy ra một chuyện rất kỳ quái, khiến trong làng ai nghe đến cũng lấy làm ngạc nhiên mà càng cảm gián nữa!

Nguyên ở trường này có thầy đốc giáo tên Lê-Học người tỉnh Quảng-tri, nhưng vì sống tình với dấp, nên từ ngày khai giảng năm nay, có một cô con gái nhà họ độ 15, 16 tuổi, diện mạo phương phi đến trường giao cúng thầy. Thầy có ý lâm le muốn với quách đạo ta đây trò mà toàn dâng duyên phản. Hai thầy trò chứng như đã ý hợp tâm đầu.

Ông thân sinh trò ấy đã chụp bắt được 2 cái tát tình của thầy nó viết cho cô trò kia. Lập tức ông định theo một lá đơn, kiện còn kiện ở Nhà-học-chánh. Ông-đối-bởi bữa cuối năm lấy dây. Quan Đốc học tính quyết không dung thứ điều bộ iết ấy.

Vì nỗi nhục nhà « con sáu làm rau nồi canh » ấy, mà kỵ giả vẫn không xa lì gi, nêu bảo « đóng cửa dạy nhau » thì khỏi không chịu tiếng « mười người như một chục », nên phải nhạy miệng nói trước, cũng gọi có biệt xít minh!

Một người dân Biện-bản
QUẢNG NAM

Tòa Kiểm-duyet bỏ trọn bài
Một người dân Biện-bản
QUẢNG NGÃI

Cái thế lực của hai con bò

Nhơn, vì trong làng có xảy ra cuộc biến động mà việc đỗ phòng rất là nghiêm ngặt, làng nào cũng có đặt

Vì thế nên làng Tân Phước, làng Bình Trung, phủ Bình son, có đặt thêm một vị phó Hương kiêm,

Nhưng dân chẳng tôi không thấy trả bài cử và là đầu p' iều cũng chưa thi hành, mà may dã thấy tên Nguyễn-Trung (xưa đã có tên phủ thâu mà bị bãi dịch) đã đem trường bằng nhôm chúc. Thời thi theo giờ bê mảng mặt súc hoành hành, nào đánh, đập, gõ, cầm làm cho dân

chẳng tôi phải kinh hồn thất via.

Nghe dân tên Ng. Tr. này là một tên ác ái mà được cử làm phó Hương kiêm là vì có báu một đôi bò đực khát-trọng! Dân chúng tôi

nghe nói p' ái rùng mình!

Việc này đã đến quan Phủ Bình-son rồi mà chưa biết quan cứu ra thế nào?

Dân trong làng lai cào

BÌNH ĐỊNH

Dân Bóng sơn họa may được an nghiệp chăng?

Gần đây phong trào « công sản » lan khắp xứ Trung-kỳ, thế mà Bình Định, Phù-yên xéi ra cho kỵ vẫn

được im diệm như cũ. Duy từ tháng 5 đến tháng 10 Annam năm nay chỉ có hai Bóng-son rất là nóng nhiệt. Ấy chẳng qua vì một cờ « sinh sôi »

Cho đến người Quảng-Nam và Bán-quốc, Quảng-Nghia di bán hàng khô đều có cần cước bài chi dâng cờ trong sự di dường, mà cũng bị bắt giải. Mỗi khi giải tới tinh lại phải phiền tinh thả.

Dần nay dân hụt ấy chịu cái thảm họa tan nguyệt lâu ngày không nổi, mới đầu đơn dem sự tàn bạo tham nhũng mà kêu cùng chánh phủ, nay hiện nay quan phủ Tôn-thái Oanh đã triệt vè tinh của rỗi. Cờ thế họa may dân Bóng-son mới được an nghiệp.

T. T. C.

Mới bươt ra một ở Cộng sản

Có người mệt bão rằng có một ở Cộng sản mới đóng tại Fimnom, ông Xã Dalat liên hiệp với san dâm và linh đồn nơi tra xết. Hiện thấy các nhà tinh nghi đều bị lục soát cẩn thận, song không gặp vật gì quan hệ cả. Một lát sau, quan và linh bèn bắt nhau đến làng An dien, vào xết một nhà kia bắt được 3 người thanh niên Cộng sản và lấy được một mớ đồ đạc khi nghe dâng là truyền đơn.

Sau đâm liền bắt hết bọn kỵ dem về bắt tra hỏi.

S. I.

Savon nội-hóa

Bản báo có nhận tăng của ông

Quảng-văn Thành 2 miếng savon thơm « RỒNG NAM » của hiệu

Nguyễn Ngoc Lai & Rạch giá nếu

và một quyển LỊCH QUỐC SỬ.

Vậy Bản báo có lời cảm ơn và

gửi thiệp cùng độc giả.

BẮC-KỲ
t người dân bà có chân ở
V. Q. D. B. bị bắt ở Haiphong
phong, 23 Janvier. — Theo lời
của cõi ô Ng. Ishi Vinh, sở
Metham mới bắt một người dân bà
bị bắt là có chân ở Việt Nam
Qua Dầu Đắng. Người này là vợ
người thư ký tông sỹ tại Tourane,
tỉnh Trần-ishi Phung. Trước kia
cõi ông có cùng cõi Vinh mõi
biết các sách tản thư, sau vào
ở Tourane, đó nay mới về thăm
ông-pán sinh là Ông Kim, làm thông
phát tại tòa án Haiphong, thi bị sở
Metham bắt.

Hai cõi Phung đã bị giam dè
xết ôi. (P. T.)

hợp nhà máy xi-măng
dinh công

Vào người ăn bời tiền công thê
não ó, nên sáng 24 Janvier bạn
lâm xác ở nhà máy xi-măng dinh
công. Đến lò tinh ứng ông chủ
Mai àm rồi kéo nhau ra về.

(T. N.)

NAM-KỲ

Máy bay biêng tinh không thành
Saison, 23 Janvier. — Ở Gò Vấp
và M. cây nhiều tay cộng sản đã
muốn bắn ngày kỷ niệm ngày chết
ông B. Ninh là chức máy cuộc biêng
tinh. Nhưng chỉ có mấy mươi người
đi du Linh-khổ-xanh và lý hương
các tên này đã giải tán được một
cách rất dàn. Có 12 người bị bắt.

Tại Saigon có mươi người muôn
xui xạ, thuyền làm biêng tinh.
nhưng không thành công. Có một
người bị bắt.

Một người dân bà có cấp tri
Báo Hoa kiều ngày 16 tháng nay
có đăng chuyện một người dân bà
cô già tri nhúi như sau này:

Ở Cần-thơ, chợ Chuối có một

người dân bà họ Lê, từ khi về nhà
chồng chồng rangoài buôn bán làm

kin, chị ta ở nhà với mẹ chồng, thờ

nghe-ve-me, sang xóm ai cũng khen

ngợi. Chị ta tuy tuổi lớn, ăn mặc

theo lối nhí nhố, mà phong vận

thiên-nhiên, cũng ra người đẹp đẽ.

Gần đây người mẹ đau nặng, chị ta

bầu hạ thuốc thang, cơm cao,

lưu động cõi trên đường, rày mà

tau đi ở dưới, hai đầu co cửa vào,

trong liệt guô ngô, y như ngồi

trong toa xe hỏa. May dì dưới

đường sá, rất là vắng, rạng tên

lợi, mình ngồi trong máy, nếu như

không nghe tiếng kỵ kỵ, thi không

biết là máy chạy. Sợ dì mau thế

nào, vì mới tài nghiệm đường dã

ngão gần nén chưa chuẩn định được

song, không kém sức mạnh của họng

xe diều tối thường ngày nay.

Hiện các kíi cù giao thông & thô

giới ngày nay có ba thứ lán thước :

một là đường sá dưới đất, hai là

tàu bay, ba là xe điện. Song đường

dưới đất thi phi tốn và công trình

rất là to tát ; xe điện máy bay cũng

thô mà có đèn ngày blâm, chưa

được mồi phần an toàn. Thế là

ba thứ lán thước ấy còn chưa hoàn

thiên, nay có thứ máy bay có đường

rày này phát minh ra, các đèn nguy

hiểm bắt hoàn thiện trước, đều

tránh khói. Hiện giao thông bộ

trưởng nước Anh và các công ty hỏa

xá đều đã t. làm tra ; từt phát minh

mới này sẽ k. lòng lâu mà xuất hiện

và thông hành trên thế giới. Tên

ông Kieu-tri, s. công ông Shepe-

son (người sáng tạo xe hỏa) và ông

Edison (người sáng tạo điện tử)

máy điện) mà làm người ăn nhân

cho thế giới ngay kheo không thời.

Háo-ký

PHÒNG KHÁM BỆNH

THÂN TRỌNG PHƯỚC,
Pharmacy, Hué

Bắt đầu từ 20 Janvier 1931 tức là mùng ba tháng chay ta.

Buổi sáng : Từ 9 giờ đến 11 giờ rưỡi.

Buổi chiều : Từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ rưỡi.

Số nhà 141 - tại đường: Gia long (Ngã Giữa)
Trước mặt trường Pháp-Việt cũ - giây thép nối số 28 Hué

THẾ GIỚI-SỨ

Địa chỉ: 141

Điện thoại: 1400

Đến xin gởi tên trước

Đào-đuy-Anh, Hué

Máy bay có đường rày
Xe hỏa di trên không

Gần trâm nám này, khoa học phải
minh nhiều cải mới lạ, khiến cho
người đời trông thấy, mà kinh ngạc.
Nay có câu chuyện « máy bay mới »
xin thử cho công chúng cùng biết:

Ở nước Anh có một pha Công
triệu-sự Kieu-tri Bằng-né mới
phát minh một thứ máy bay có bâng
xe. Máy bay trước sau có cái thâ, dây
tối, di được đường rây, đường
rây thi gác xác làm giàn, cao hou
mặt đất mười thước, trong nhu xe
hỏa trên không trong vậy. Lúc dây
mây di, hoặc dùng đá lăn, hoặc dùng
khi dien cũng được. Hiện ở
Cát-lộ Tự-kha đã thử nghiệm, thành
tích rất tốt ; vâng, ấy có hai lâng
cách nhau một coa sòng, nay có
máy bay dâng hành được, cõi
đại Quốc-hội bâng tra và cái giày
chứng định ng lép lõi Kieu-tri Bằng-
nê sẽ khoanh truong mà thực hành
cuso liệu việc giao thông. Thủ phát
minh này mà mồ rộng rã, trên bộ
liệu sứ giao thông nuôc loại sô có
một cuộc cách mạng mới.

Cách tâ, chia máy bay có bâng
này, già rã mà chắc chắn. Cách máy
sắp đặt cũng giống như hình trạng
tàu bay, song dâng lại theo con đường
như định, hai đầu cõi máy
lên-dông cõi trên-dường, rây mà
tau di ở dưới, hai đầu co cửa vào,
trong liệt guô ngô, y như ngồi
trong toa xe hỏa. May di dưới
đường sá, rất là vắng, rạng tên
lợi, mình ngồi trong máy, nếu như
không nghe tiếng kỵ kỵ, thi không
biết là máy chạy. Sợ dì mau thế
nào, vì mới tài nghiệm đường dã
ngão gần nén chưa chuẩn định được
song, không kém sức mạnh của họng
xe diều tối thường ngày nay.

Hiện các kíi cù giao thông & thô
giới ngày nay có ba thứ lán thước ;
một là đường sá dưới đất, hai là
tàu bay, ba là xe điện. Song đường
dưới đất thi phi tốn và công trình
rất là to tát ; xe điện máy bay cũng
thô mà có đèn ngày blâm, chưa
được mồi phần an toàn. Thế là
ba thứ lán thước ấy còn chưa hoàn
thiên, nay có thứ máy bay có đường
rây này phát minh ra, các đèn nguy
hiểm bắt hoàn thiện trước, đều
tránh khói. Hiện giao thông bộ
trưởng nước Anh và các công ty hỏa
xá đều đã t. làm tra ; từt phát minh
mới này sẽ k. lòng lâu mà xuất hiện
và thông hành trên thế giới. Tên
ông Kieu-tri, s. công ông Shepe-
son (người sáng tạo xe hỏa) và ông
Edison (người sáng tạo điện tử)

máy điện) mà làm người ăn nhân

cho thế giới ngay kheo không thời.

DRAGÉES

Vermifuge

RUDY

31 Avenue de la République

Trị bệnh

SÁN LÁI

Thiệp viền Dragées Rudy trị bệnh
sán lá rất thần hiệu, và làm cho
người ta trổ nén trắng kiệu. Người
tên con sán đều dùng được.

Thiệp viền Dragées Rudy có bán
tại các sòng thuốc ở Saigon và các
hàng ngón ở các lâng.

PHARMACIE NORMALE

(L. SAUERBAU)

119 123 rue Carnot :: SAIGON

(là hàng thuốc đáng tin cậy.

